

Dette brevet sendes på vegne av styret i FNF Rogaland Birdlife/ Norsk ornitologisk forening Rogaland, Haugesund Turistforening, Stavanger Turistforening, Naturvernforbundet Rogaland, Norges Jeger- og fiskerforbund Rogaland, Norges Speiderforbund Vesterlen Krets, Rogaland KFUK – KFUM Speidere, Ryfylke Friluftsråd og Jæren friluftsråd

Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035

Lund kommune

Høringsuttalelse

Styret i Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF) viser til høring av ny samfunnsdel for Lund kommune. FNF er et samarbeidsnettverk bestående av natur- og friluftslivsorganisasjoner. Til sammen representerer vi betydelige allmenne interesser innen naturvern, landskap og friluftsliv.

Hovedinntrykk

Lund kommune har fantastiske naturområder som lokale og regionale nyter godt av. Det er også viktige områder for naturmangfoldet. FNF er derfor interessert i å gi innspill til samfunnsplanen.

FNs bærekraftsmål blir nevnt to ganger i kommuneplanen. I delmål 3 står det at bærekraftmålene skal legges til grunn i kommunal planlegging. FNF synes det er bra at Lund kommune viser til bærekraftmålene ettersom de er så sentrale i den planleggingen som foregår på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Vi oppfordrer kommunen til å legge bærekraftmålene til grunn for hele planen. Målene kan i større grad implementeres slik at de blir rettesnoren for hele samfunnsplanen og arealplanen. Dette har flere kommuner i Rogaland gjort.

FNF adresserer noen av målsetningene i planen spesifikt i denne uttalelsen. Det generelle inntrykket vårt er at målsetningene som settes i kommuneplanens samfunnsdel er svært vage og i liten grad målbar. I noen tilfeller, som for folkehelse, er det svært viktig at man har målbar mål som tar utgangspunkt i dagens situasjon. FNF vil understreke at Plan- og bygningsloven §11-2 og -3 gir tydelige føringer for at målene satt i kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn i kommunens virksomhet.

Medvirkning

Høringen av planen ble etter det FNF vet ikke annonsert andre steder enn i papirutgaven til Dalane Tidene og på kommunens egne nettsider. Dette er i tråd med minimumskravet i plan- og bygningsloven §11-14, men vi oppfordrer til å nytte andre medium for å nå flere interesserte. For kommunen vil det være bra å få mange innspill fra et bredt utvalg.

Næringsutvikling

Lund kommune legger opp til næringsutvikling langs ny E39 trase. Dette mener FNF er en fornuftig måte å planlegge for videre utvikling. Samtidig vil vi uttrykke vår bekymring for planene om anlegging av nytt næringsområde på utfylling i Hovsvatnet. Massefyllingen vil negativt påvirke vannet og vassdraget. Det vil også virke negativt på kantsonen langs vannet.

FNF har fulgt utredningen av mineralforekomster på Ualand. Vi er bekymret for hvordan en gruve vil påvirke Teksevassdraget og Sokndalselva. Gruven vil bety større inngrep i natur- og kulturlandskapet på Ualand og føre med seg store avfallsmengder. FNF følger utviklingen og oppfordrer Lund kommune til å involvere natur- og friluftslivsorganisasjonene i videre planlegging av evt. mineralutvinning.

Kraftproduksjon

I satsningsområde 3, delmål 2 blir det uttrykt at man ønsker å bygge ut fornybar kraft der det ligger til rette for det. FNF er tydelige på at det er nok vindkraft på land i Rogaland nå. Det er allerede avsatt for mye areal til vindkraftverk. Det foreslåtte anlegget på Bergeheia må ikke bygges. Vi er også negative til utbygging av småkraftverk, som har store følger for livet i vassdragene våre. Vi håper at Lund kommune først og fremst vil satse på energiøkonomisering i sine bygg, og legge til rette for at næringslivet også kan gjøre det. På allerede nedbygde arealer kan det bygges ut solkraft og til oppvarming av store bygg kan det nyttes grunnvarme.

Mobilitet og tettstedsutvikling

FNF heier på målet om at andelen som reiser til fots, på sykkel og kollektivt skal øke. Befolkningen kan endre sine reisemønster og være med å nå klimamålene. Vi ønsker derfor at Lund kommune konkretiserer målet ytterligere. Når det nå står «Vi skal bidra» er dette for svakt. Kommunen er i stor grad utbygger av tiltakene for myke trafikanter. De kan også legge press for å øke andelen kollektivtilbud. Kommunen skal ikke bare bidra, de skal være premissleverandør.

I satsningsområde 2: Attraktive Lund blir det lagt vekt på at man skal satse på spredt boligbygging og større eneboliger. FNF ønsker at kommunen i større grad adresserer hvordan dette skal løses samtidig som man legger til rette for gange og sykkel.

Reiseliv og fritidsbebyggelse

Lund kommune har flotte naturkvaliteter som bør bevares og formidles til lokalbefolkningen og besøkende. I planen blir det vist til frivillighetens rolle i reiselivssatsingen. FNF vil understreke denne viktigheten. Natur- og friluftslivsorganisasjoner gjør et viktig arbeid for å tilrettelegge for naturopplevelser ved blant annet å merke stier. Frivillige kan i flere tilfeller fungere som fasilitator for reiselivsnæringen. Da er det kommunens oppgave å sikre gode og forutsigbare forutsetninger for frivilligheten.

I kommuneplanen blir det vist til hytteturisme som en uutnyttet ressurs med potensiale. FNF er usikker på hva kommunen mener. Er det potensiale for økt belegg basert på antall eksisterende sengeplasser eller ønsker kommunen å bygge ut flere hytter? Hvis det siste er tilfelle, vil FNF uttrykke sin bekymring. Økt hyttebygging fragmenterer norsk natur og ødelegger leveområder for artene våre. Det er til hinder for allmenhetens tilgang til friluftsliv, spesielt i 100-metersbeltet langs vassdrag.

Landbruk

FNF er bekymret for tapet av artsmangfold. Siden vi finner en stor andel arter i tilknytning landbruket ønsker vi at samfunnsdelen i større grad løfter de utfordringene landbruket står overfor. Intensivt jordbruk går på bekostning av kantsone, våtmark og myrer. Områder der vi finner sårbare arter. Dette må kommunen adressere i planen.

Det blir vist til de store skogressursene i Lund. Skogene i kommunen er viktig ressurs for friluftslivet og viktige leveområder for arter. FNF undrer seg derfor over formuleringen:

Mesteparten av skogen i Lund består av lauvskog, noe som gjør mye av skogen aktuell for treslagsskifte.

Hvis kommunen ønsker å gjennomføre storstilt treslagsskifte til barskog har FNF merknader til dette. I den lauvdominerte skogen finner vi rødlistede arter som ikke vil tåle en overgang til barskog. Man eliminerer dermed leveområde for disse. I vår del av Europa vil blanda lauvskog være best rustet for de svingningene vi vil få med klimaendringer. Det vil også være det beste for artsmangfoldet. FNF oppfordrer kommunen til å satse på den skogen de har, til beste for friluftslivet, naturmangfold og fremtidig skogbruk.

I planen er det bare ett mål knyttet til landbruk:

Vi skal bidra til tilrettelegging for et aktivt og levende landbruk.

FNF mener det er mulig å sette mer konkrete målbare mål til kommunens oppfølging av landbruket. Vi mener det er spesielt viktig for tiltak som bidrar til mer miljøvennlig landbruksdrift.

Folkehelse

Det vies mye tekst til temaet folkehelse i planen. FNF syns det er bra at Lund kommune setter fokus på folkehelse. Samtidig ser vi at det er behov for noe tydeliggjøring. Det blir vist til at det er kommunens ansvar å tilrettelegge for at innbyggerne skal ta vare på egen helse. FNF savner at dette blir konkretisert og at det kobles opp mot situasjonen i Lund. Det vises ikke til det frivillige arbeidet som gjøres i kommunen, tilrettelegging for friluftsliv, hvordan kommunen planlegger grønnstruktur eller hvordan man tilrettelegger for gange og sykkel. Teksten bør i større grad tydeliggjøre Lund kommune sine muligheter fremover. Delmål 4 må konkretiseres ut fra nåsituasjon og være målbare i fremtiden.

FNF vil opplyse om at Rogaland fylkeskommune finansierer kartlegging av friluftslivets ferdselsårer. En nyttig kartdokumentasjon for kommunen og regionale aktører som kan nyttes i planlegging. Vi oppfordrer Lund kommune til å ta del i kartleggingen.

Nature restaurering og naturbaserte løsninger

FNF er positive til at Lund kommune skal utarbeide klima- og miljøplaner. Dette vil være nyttige arbeidsdokument for videre planarbeid. Vi savner at kommunen adresserer overlappet mellom Miljø-Klima-Vann og Samfunnssikkerhet og beredskap. God vannforvaltning basert på naturbaserte løsninger er viktig for å sikre seg mot flom, styrtregn og skred. Dette er gjelder spesielt nå i møte med klimaendringene.

Målet om å sikre en sammenhengende grønnstruktur er svært viktig. FNF vil understreke at dette gjelder spesielt i sentrumsområdene i tettstedene i Lund.

Arealregnskap

FNF ønsker at Lund kommune tar i bruk arealregnskap som verktøy i planleggingen. Et arealregnskap er nyttig for både samfunns- og arealplanen for å vise hvordan kommunen forvalter områdene over en gitt periode. Ved å offentliggjøre arealregnskapet gir man befolkningen muligheten til å følge utviklingen av nedbygging av blant annet landbruksarealer.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Rogaland

Endre Hovland
Koordinator
FNF Rogaland

Kopi:

Rogaland Fylkeskommune
Statsforvalteren i Rogaland